

29.04.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**29 Nisan 2022
Cuma**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

29 Nisan 2022 Cuma

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUNLAR

7395 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7396 Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7397 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7398 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7399 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin KKTC'de Eğitim-Araştırma Yerleşkeleri (ASBÜ-KKTC) Kurmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7400 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7401 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7402 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Katar Devleti Hükümeti Arasında Büyük Çaplı Organizasyonların Yerine Getirilmesinde İş Birliği Konulu Niyet Mektubunun Uygulanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7403 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

7404 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İş Birliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

— Tabiat Varlıkları, Doğal Sit Alanları ve Özel Çevre Koruma Bölgelerinde Kalan Yapı Yasaklı Taşınmazların Hazine Taşınmazları ile Değiştirilmesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Doğal Gaz Piyasası Sertifika Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Sigorta Tahkim Komisyonu Bilirkişilik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

— Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB) Kapsamında Uygulanacak Uyumlaştırılmış Teknik Şartnamelerin Duyurulması ve Eşvarlık Dönemine Dair Tebliğ

— Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB) Kapsamında, Yapı Malzemelerinin Yangına Tepki Sınıflarına, Yapı Elemanlarının Yangına Dayanıklılığına, Çatı ve Çatı Kaplamalarının Dış Yangın Performansına Dair Tebliğ (MHG/2017-13)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

— Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (305/2011/AB) ve Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı Kriterler Hakkında Yönetmelik Kapsamındaki Yapı Malzemelerinin Tabi Olacakları Performansın Değişmezliğinin Değerlendirilmesi ve Doğrulanması Sistemleri Hakkında Tebliğ (MHG/2017-14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

KURUL KARARLARI

— Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 21/04/2022 Tarihli ve 2022/388 Sayılı Kararı

— Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 28/04/2022 Tarihli ve 10952 Sayılı Kararı

TMO'dan 18 bin tonluk ayçiçek yağı alımı

TMO, ithalat ihalesiyle 18 bin ton ayçiçek yağı alımı yaptı.

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) ithalat ihalesiyle 18 bin ton ayçiçek yağı alımı yaptı.

Ticaret kaynakları, ihalede 12 bin ton için teklifin Yayla tarafından verildiğini, teklifin navlun dahil ancak sigorta maliyetleri hariç (c&f) ton başına 1,997 dolar olduğunu ve teslimatın Mersin limanına yapılacağını tahmin edildiğini söyledi.

Kaynaklar 6 bin tonluk kısmın ise Prime'ın teklifinin navlun dahil ancak sigorta maliyetleri hariç (c&f) ton başına 2,007 dolar seviyesinde olduğunu ve teslimatın Tekirdağ limanına yapılacağını tahmin edildiğini söyledi. TMO ihalelerinde satın alınan miktarlar nihai onaya tabi olacak.

İhalede teslimatın 16 Mayıs ile 16 Haziran tarihleri arasında Tekirdağ ve Mersin limanlarına yapılması talep edilmişti.

TMO, 31 Mart'ta da 18 bin ton ham ayçiçek yağı satın almıştı. Bu ihalede en düşük fiyat 6 bin ton için navlun dahil ancak sigorta maliyetleri hariç (c&f) ton başına 1,896.90 dolar olmuştu.

Ayçiçek yağı fiyatları, Ukrayna'daki savaşın önemli üreticilerden biri olan Ukrayna'nın ihracatını sekteye uğratması ve tüm dünyada ayçiçek yağına ulaşımın zorlaşmasına neden olmasıyla sert biçimde yükseldi.

205 milyon liralık kırsal kalkınma hibe desteği verilecek

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, kırsal kalkınma destekleri kapsamında 695 projeye 205 milyon lira hibe desteği verileceğini bildirdi.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, sosyal medya hesabı Twitter üzerinden kırsal kalkınma desteklerine ilişkin paylaşımında bulundu.

Bakan Kirişçi, paylaşımında "Kırsal kalkınma destekleri kapsamında 695 projeye 205 milyon lira hibe desteğini üreticimizle buluşturuyoruz. Üreticilerimize güç katacak desteklerimiz hayırlı olsun." ifadelerini kullandı.

Kirişçi'nin paylaşımında söz konusu desteğe ilişkin ayrıntılar da yer aldı. Buna göre, IPARD destekleri kapsamında 11. çağrı ilanı ile yapılan başvurulardan 695'inin değerlendirilme süreci bu ay içinde tamamlandı.

205 milyon lira destek sağlanan projeler hayata geçirildiğinde toplam 368 milyon liralık makine-ekipman ülke tarımına kazandırılmış olacak.

11. çağrı kapsamında çiftçilere ve kırsal alandaki diğer yatırımcılara toplamda 3 milyar lira hibe desteği sağlanması hedefleniyor.

Hisarcıklioğlu'na Azerbaycan 'Dostluk Nişanı' verildi

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu'na Azerbaycan 'Dostluk Nişanı' verildi.

ANKARA (DÜNYA)

Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'in Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Türk Ticaret ve Sanayi Odası (TTSO) Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu'nu, 'Dostluk Nişanı' ile ödüllendirme kararı aldığı bildirildi.

Hisarcıklioğlu'na Dostluk Nişanı'nın "Azerbaycan Cumhuriyeti'nin ekonomik kalkınmasına katkıları, girişimcilik alanındaki çalışmaları ve Türkiye Azerbaycan iktisadi ilişkilerinin geliştirilmesi için yaptığı faaliyetlerden dolayı" verildiği kaydedildi.

Türkiye ve Azerbaycan'ın tek millet iki devlet olduğunu vurgulayan Rifat Hisarcıklioğlu, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, şahsına verilen 'Dostluk Nişanı' için Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'e Türk iş dünyası adına teşekkürlerini sundu.

Merkez Bankası enflasyon tahminini yüzde 42,8'e çıkardı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Şahap Kavcıoğlu, yılın ikinci enflasyon raporunu açıkladı. Merkez Bankası, 2022 yıl sonu enflasyon tahminini yüzde 23,2'ten yüzde 42,8'e çıkardı. Enflasyonun mayıstan sonra inmeye başlayacağını kaydeden Kavcıoğlu, "Halkımız bize güvensin, kalıcı fiyat istikrarını en kısa sürede sağlayacağız" açıklamasını yaptı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Şahap Kavcıoğlu, yılın ikinci enflasyon raporunu açıkladı. Merkez Bankası, 2022 yıl sonu enflasyon tahminini 19,6 puanlık güncellemeyle yüzde 23,2'ten **yüzde 42,8'a** çıkardı. TCMB, bir önceki raporda 80,4 dolar olan ham petrol tahminini 102 dolara; yüzde 24,2 olan gıda enflasyonu tahminini ise yüzde 49'a yükseltti. Enflasyon 2023 için yüzde 12,9 ve 2024 yılı için yüzde 8,3 olarak öngörüldü.

TCMB Başkanı Kavcıoğlu, "Enflasyon tahmin aralığımızın orta noktaları 2022 sonunda yüzde 42,8, 2023 sonunda yüzde 12,9 ve 2024 sonunda yüzde 8,3 seviyelerine tekabül etmektedir. Enflasyonun mayıstan sonra inmeye başlayacağını görüyoruz, olumlu gelişmelerle düşündüğümüzün altında gerçekleşeceğini tahmin ediyoruz. Halkımız bize güvensin, kalıcı fiyat istikrarını en kısa sürede sağlayacağız" açıklamasını yaptı.

Liralaşma stratejisinin TCMB'nin gözden geçirme çalışmasının asli unsuru olduğunu vurgulayan Kavcıoğlu, "**TL cinsinden kıymetlerin teminat olarak kullanımını artıracak ek adımlar yakında devreye alınacak**" dedi.

TCMB Başkanı Kavcıoğlu ticari kredilere dönük zorunlu karşılık düzenlemesi için **"Kredilerin dövize, farklı yerlere gitmesini arzu etmiyoruz"** değerlendirmesini yaptı.

Kavcıoğlu'nun açıklamalarından satır başları:

- Şubat ayında çatışmaya dönüşen jeopolitik riskler tedarik zinciri sıkıntısı ve arz kısıtlarına neden olmaktadır. Çin'de karantina önlemlerinin genişletilmesi arz sıkıntısını derinleştiriyor. Rusya Ukrayna çatışması emtia fiyatları ve ticaret kanallarıyla riskleri artırmaktadır. Ticaret ortaklarımızdaki büyüme beklentileri önceki rapora göre aşağı yönlü güncellenmektedir.
- Manşet ve çekirdek enflasyon oranları dünya genelinde yüksek seyirlere ulaştı. Salgının etkilerinin zayıflamasıyla ortadan kalkması beklenen arz ve tedarik sorunları henüz düzelme eğilimine girmedi. Jeopolitik risklerde bahsedilen kanallar da enflasyonu olumsuz etkilemeye devam etti.
- Birinci çeyrekte iyileşme devam ediyor. Bu nedenle iç talep bir miktar ivme kaybetmekle birlikte üretim dış talebin katkısıyla gücünü korudu. Sanayi üretimi ocak şubat ortalaması bir önceki çeyreğe kıyasla arındırılmış olarak yüzde 2 oranında arttı. Sanayi üretimi takvim etkisinden arındırılmış yüzde 13.3 ilk çeyrekte arttı.
- Sanayi üretimi arz kısıtların rağmen esnek ve dayanıklı yapısıyla büyümeyi ve işgücü piyasasını desteklemektedir. Yatırım harcamaları güçlü eğilimde, makine teçhizat yatırımları 2019 son çeyrekte bu yana artış kaydetti. Makine teçhizatı ortalama büyüme yüzde 20 seviyesinde gerçekleşti. Net ihracat gibi cari dengeyi destekleyen bileşenlerin katkısı yüksek seviyelerde gerçekleşti. Büyümenin kompozisyonunda sürdürülebilir bileşenlerin güçlendiğine işaret ediyor.
- Anket verileri nisan itibarıyla firmaların gelecek dönem yatırım harcamalarını artırmayı planladıklarını gösteriyor. İhracatçı ve yatırım malı üretenlerden başlayıp yayılıyor. Sanayi üretiminde görülen artışlar sabit sermaye malları talebinin güçlü seyrettiğini gösteriyor. Kapasite kullanım oranı tarihsel ortalamaların üzerinde seyrediyor. İlave kapasite ihtiyacı yatırımları ihtiyacını artıracak. Artan ihtiyacın TL uzun vadeli kredilerle karşılanması önem kazanıyor.
- Ekonominin istihdam oluşturma kapasitesi sürekli artıyor. İşgücüne katılım oranı artarken işsizlik oranı geriledi. Türkiye salgın sonrasında OECD ülkeleri arasında istihdamını en fazla artıran ülke oldu.
- İhracatımız salgın döneminde yakaladığı artış eğilimini ilk çeyrekte bölgesel risklere rağmen sürdürdü. Rusya ve Ukrayna ihracatı azalırken AB'ye ihracat belirgin artış göstererek ihracattaki kayıpları önledi.

- Ticari kredi büyümesi enflasyona kıyasla daha yavaş seyretti. Ticari krediler ivmelemenin uyumlu olmayan kısmıyla ilgili duyduğumuz rahatsızlığı PPK'da dile getirmiş, mikroihiyati tedbirleri artıracağımızı söylemiştik. Kredilerin yatırım ve ihracatta kullanılması için tedbirleri kararlılıkla uygulamaktayız.
- Enflasyonda tüm alt gruplarda artış gözlemlendi. Küresel emtia fiyatlarındaki güçlü artışlar da belirleyici oldu. Emtia fiyatlarında martta en yüksek artışlar kaydedildi. İthalat fiyatlarındaki artışın yanı sıra tedarik zinciri aksaklıkları ve yüksek taşıma maliyetleri enflasyon görünümünde olumsuz etki yapıyor.
- Analizler enflasyondaki yükselişin temel belirleyicilerinin küresel emtia fiyatları, döviz kuru ve arz yönlü aksaklıklar olduğuna işaret ediyor. İthalat birim değer endeksi belirgin artış gösterdi. Enerji endeksi yüzde 44 oranında yükseliş ile öne çıkarken, emtia artışı da alt endeksler geneline yayıldı.
- Gıdada riskler belirginleşti. Çatışmayla uluslararası emtia fiyatlarında yüksek artışlar gözlemlendi. Uluslararası gıda fiyatları, tarihsel olarak en yüksek seviyesine ulaştı. Yılın ilk çeyreğinde küresel tedarik aksaklıkları sürdü. Çin salgın tedbirlerini sıkılaştırması tedarik zincirinde iyileşmeyi sınırlıyor.

Beklentiler ve tahminler

- Sıcak çatışma ortamına dönüşen gerginliğin etkisiyle uluslararası emtia fiyatları belirgin yükseldi. Yılın ilk çeyreğinde elektrik ve doğalgaz fiyatlarında yüksek artışlar görüldü. Vadeli fiyat ham petrol fiyatları, enflasyon varsayımlarının önemli oranda üzerinde kalacağına işaret ediyor.
- Ham petrolde ortalama beklentimizi bu yıl için 102,2; 2023 için 93.9 dolar olarak güncelledik.
- İthalat fiyatlarının genel seviyesine ilişkin varsayımlar da yukarı yönlü güncellendi. Tarımsal kuraklık gelişmelerinin etkisiyle gıda fiyatlarını 2022 ve 2023 için yukarı yönlü güncelledik. Dış talebe ilişkin varsayımları geçen rapor dönemine göre aşağı yönlü revize ettik.
- Enflasyon yükseldikçe enflasyon beklentilerinde aralık açılmakta tahmin aralığı genişlemektedir. Bu çerçevede enflasyon tahmin aralığının orta noktası 2022 sonunda yüzde 42,8; 2023 yılsonunda yüzde 12,9; 2024 yılsonunda yüzde 8,3'tür.
- 10,6 puanlık güncelleme TL cinsinden ithalat enflasyon tahminini 5.5 puan, gıda fiyatları 2.8 puan etkiledi. Yönetilen yönlendirilen fiyatlar büyük ölçüde alkol tütün ve doğal gazdaki artışla 2.1 puan yukarı çekti.
- 2023 yılsonu enflasyon tahmini de yüzde 8,2'den yüzde 12,9'a yükseldi. Başlangıç noktası eğilimleri 1.9 puan arttırdı. Gıda enflasyonu güncellemesi tahmini 0.7 puan

yukarı çekmektedir. TL cinsinden ithalat fiyatları 2.2 puan yükseltirken çıktı açığı da 0.1 puan düşürücü yönde etkilemektedir.

Liralaşma stratejisi

- Hane halkı, firma, banka bilançolarında mili paranın artması, tek ödeme amacının TL olması nihai hedefimizdir.

- Önemli bir bileşen de uygun maliyetli vadeli kredilerin üretim yatırım ve ihracat artışlarıyla sürdürülebilir fiyat istikrarını desteklemesidir. Kredilerin doğru kompozisyonla tabana yayılması için mikroihiyati tedbirleri güçlü şekilde kullanmaya devam edeceğiz.

- Diğer taraftan MB olarak firmaların ödemelerini TL ile yapmasını önemsiyoruz. Bu konuda son dönemde atılan adımları değerli buluyoruz. Sağlıklı, güçlü istikrarlı TL altyapısını sağlamak, kalıcı fiyat istikrarı için en önemli eşiktir.

Ekonomiye güven nisanda geriledi

Ekonomik güven endeksi, nisan ayında bir önceki aya göre yüzde 1,1 oranında geriledi.

Ekonomik güven endeksi Mart ayında 95,7 iken, Nisan ayında %1,1 oranında azalarak 94,7 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici ve reel kesim (imalat sanayi) güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

Bir önceki aya göre Nisan ayında tüketici güven endeksi %7,3 oranında azalarak 67,3 değerini, reel kesim güven endeksi %0,5 oranında azalarak 107,7 değerini aldı. Hizmet sektörü güven endeksi %3,0 oranında artarak 114,6 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %2,9 oranında artarak 119,4 değerini, inşaat sektörü güven endeksi %3,0 oranında artarak 83,5 değerini aldı.

Hazine garantisi üst sınırı yüzde 95'ten yüzde 100'e çıkarıldı

Kamu kurum ve kuruluşları ile hissesinin yüzde 50'den fazlası kamuya ait şirketlerin dış finansmanında yüzde 95 olan Hazine garantisi yüzde 100'e çıkarıldı.

Hazine garantili Kamu-Özel ortaklığı, kamu kuruluşları, KİT ve belediyelerin dış finansmanına garanti verilmesine ilişkin usul ve esaslarda değişiklik yapıldı. 4749 Sayılı Kanun Kapsamında Dış Finansman Sağlanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik değişikliği Resmi Gazete'de yayımlandı.

Yönetmeliğin 17 maddesi yeniden düzenlenerek, daha önce yüzde 95 olan kamu kurum kuruluşları, belediyeler, fonlar, kamunun yüzde 50'den fazla hissesine sahip olduğu şirketlerin dış borçlanmalarına verilen yüzde 95 Hazine garantisi üst limiti yüzde 100'e çıkarıldı. Düzenlemenin kamu-özel ortaklığı projelerini de kapsadığı belirtiliyor.

Yönetmelik değişikliğinde tahvil ihraçlarını da kapsayacak şekilde, "Hazine geri ödeme garantisi altındaki tahvil ihraçlarında da anlaşma tutarının yüzde 100'üne kadar garanti verilebilir" fıkrası eklendi.

Süper agresif Fed altını eziyor

Ons altın cephesinde satışlar yoğunlaşıyor. Çin ve Rusya'dan gelen haberler temkinli duruş yaratsa da, Fed'in giderek şahinleşeceği beklentisi altın üzerindeki baskıyı çığ gibi büyütüyor.

Evrin KÜÇÜK

Fed'in para politikasında daha agresif olacağı beklentilerinin destek verdiği ABD Doları, altın fiyatını aşağı itiyor. ABD Doları, pandemi dönemindeki zirvesine yaklaştı ve önde gelen para birimleri karşısında 2 yılın zirvesine çıktı. Güçlenen doların etkisiyle spot altın 10 gün içinde yüzde 6'dan fazla değer kaybıyla 1.900 bariyerinin altına indi. Uzmanlar merkez bankalarının sıkılaştırma politikalarının altına getirdiği satışlarla 1.850 dolar desteğine doğru geri çekilme yaşanabileceği uyarısı yapıyor.

Piyasalar, Fed'in agresif sıkılaştırma duruşuna ve Çin'in küresel ekonomik toparlanmayı yavaşlatabilecek COVID karantinalarına ilişkin artan endişeler arasında temkinli olmaya devam ediyor. Bu durum ABD Doları lehine bir akışı desteklerken, ons altın cephesinde satış baskısı hissediliyor. Rusya'nın Polonya ve Bulgaristan'a gaz akışını durdurması altına biraz destek verse de gözler Fed'de.

Japon Nomura, geçtiğimiz günlerde yayınladığı raporda, "süper agresif bir Fed" beklentisine vurgu yaptı. Finans kuruluşu enflasyonun geldiği noktada Fed'in Mayıs ayında 50 baz puan, Haziran ve Temmuz ayında ise 75 baz puan faiz artıracığını öngördü.

Fed'in altın üzerindeki baskı çığ gibi büyürken, 1.890 destek seviyesinin kırılmasıyla 1.870 dolara doğru satışlar geldi. Sonraki destek seviyeleri olarak 1.851 dolar ve

1.845 dolar seviyeleri izlenecek. Yukarı yönlü hareketlerde ise 1.915 ve 1.935 dolar seviyeleri uzmanların takibinde.

DBS Bank: 1.780 doların altına kaymazsa yükseliş bozulmaz

CME Group, altının görünümü ile ilgili olarak yayınladığı videoda, fiyatların yükseliş kanalı içinde bir düzeltme olarak gerilediğini belirtti. DBS Bank da altında yaşanan rallinin ancak fiyatların 1.780 dolar-1.763 dolar altına sarkan düşüşlerde bozulacağını söylüyor. DBS Bank Stratejisti Benjamin Wong da altındaki düşüşü düzeltme olarak yorumluyor ve “1.944 dolar ve 1.925 dolar desteklerinin çok hızlı kırılması fiyatları bir anda 1.890 seviyesine çekti. Bir sonraki destek 1.849 dolarda aranabilir. Ancak temel senaryomuza göre, altının Mart 2021'deki 1.677 dolarlık dip seviyelerinden başlayan rallisini terk etmesi için 1.780 dolar-1,763 doların altına bir kayma olması gerektiği yönünde. Bu gerçekleşmediği sürece 1.967-1.980 dolara geri dönebilir.

Commerzbank'taki stratejistler Fed'in faiz artırımlarına rağmen ons altın için yıl onunda 1.900 dolar bekliyor. Önceki tahmin 1.800 dolardı. Alman banka, uzun vadede enflasyonun yüksek seviyede kalacağına inanıyor ve zayıf ekonomik verilerin faiz oranlarını dizginleyeceğini düşünerek, “ Gelecek yıl için fiyatın ons başına 2.000 dolara yükselmesini bekliyoruz” diyor. Commerzbank'ın önceki tahmini 1.900 dolardı.

FAİZ ARTIŞLARINA ALTIN NASIL TEPKİ VERİYOR?

Bazı uzmanlar Fed'in yarattığı baskının altını dibe çekeceğini düşünürken, bazı uzmanlar ise daha önceki verilere bakarak faiz artışlarının ekonomi üzerinde yarattığı baskının borsaları vurup altına destek verebileceğini savunuyor.

Sıkılaştırma döngüleri sırasında faiz oranları yükseldikçe doların cazibesi artar ve yatırımcı hisse senedi gibi faiz artışına karşı hassas varlıkları elden çıkarır. Sabit getirisi olmayan altın da riskli görülerek satış gelen enstrümanlar arasında yer alır. Visual Capitalist tarafından Dünya Altın Konseyi verilerine dayanarak yayınlanan bir grafik ons altının, Fed'in faiz artışları öncesinde dolar ve borsalardan daha kötü performans gösterdiğini ortaya koyuyor. 2015'in Aralık ayında, Janet Yellen'in ilk faiz artışı öncesinde altın 1.050 dolarla dibe vurmuş, sonrasında değerli metalin neredeyse tüm zamanların en yüksek seviyelerine iki katına çıkmasından hemen önce altının ons başına 1.050 dolarla dibe vurdu. Sonrasında iki katına yakın yükselmişti.

Alan Greenspan'in Haziran 2004'te faiz oranlarını artırmasıyla başlayan bir önceki sıkılaştırma döngüsünde de benzer şekilde altının onsu 380 dolarda dibe vurmuştu. Sonrasında 7 yıl içinde altının fiyatı yüzde 400 attı.

Erdoğan'dan Suudi Arabistan açıklaması: İlişkileri tüm boyutlarıyla gözden geçireceğiz

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Suudi Arabistan ziyareti ile ilgili, "Ziyaretim, 2 kardeş ülke olarak yeni bir iş birliği dönemini başlatma yönündeki ortak irademizin tezahürüdür." dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Suudi Arabistan'a hareketinden önce Atatürk Havalimanı Devlet Konukevi'nde basın toplantısı düzenledi, basın mensuplarının sorularını yanıtladı.

Ramazanın, oruç ayı olmanın yanı sıra aynı zamanda dayanışma, dostluk, kardeşlik bağlarını tazeleme, güçlendirme ayı olduğunu vurgulayan Erdoğan, "Türkiye olarak bu anlayışla, bölgemizde sulhu sükunun hakim kılınması, sorunların diyalog ve diplomasiyle çözülmesi, çatışmaların sonlandırılması için samimiyetle çaba harcıyoruz." dedi.

Ziyaretinin, tarihi, kültürel ve beşeri bağlara sahip iki kardeş ülke olarak yeni bir iş birliği dönemini başlatma yönündeki ortak iradenin tezahürü olduğunu ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerine şöyle devam etti:

"40 bin civarında vatandaşımız Suudi Arabistan'da yaşamakta, kurdukları iş yerleriyle Suudi ekonomisine katkıda bulunmaktadır. Hadimü'l Haremeynin daveti üzerine böyle bir ziyareti gerçekleştiriyoruz ve aramızdaki her türlü siyasi, askeri, ekonomik, kültürel, bütün bu ilişkilerin artırılması noktasında yeni bir dönemin başlaması için

gayret içinde olacağız. Tabii Suudi Arabistan, Türkiye açısından ticaret, yatırımlar ve müteahhitlerimizin uzun yıllar başarıyla yürüttükleri büyük ölçekli projeler anlamında da özel bir konuma sahiptir. Müteahhitlerimizin son 20 senede Suudi Arabistan'da üstlenmiş oldukları projelerin toplamı 24 milyar dolara ulaşıyor. Ekonomilerimizin birbirini tamamlayıcı yapısı, Suudi yatırımcılarını Türkiye'nin dinamik yatırım ortamına çeken unsurların başında yer alıyor. Bu yıl haccın ve umrenin tekrar başlayacak olmasından özellikle memnuniyet duyuyorum. Ülkemiz bu yıl için 37 bin 770 kişilik bir kontenjana sahip olacaktır, umre için böyle bir rakam söz konusu değil. Diyanet İşleri Başkanlığımız gerekli çalışmaları Suudi makamlarıyla yakın iş birliği içinde sürdürmektedir. "

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ziyareti vesilesiyle Türkiye-Suudi Arabistan ilişkilerini tüm boyutlarıyla gözden geçireceklerini dile getirerek, "Suudi Arabistan ile sağlık, enerji, gıda güvenliği, tarım teknolojileri, savunma sanayi ve finans gibi alanlarda iş birliğimizi artırmanın müşterek menfaatimize olduğuna inanıyor ve görüyorum. Özellikle yenilenebilir ve temiz enerji teknolojileri başlıklarında ciddi potansiyelimizin olduğunu görüyoruz. İnşallah bu hususları görüşecek, enine boyuna değerlendireceğiz. Bölgesel ve uluslararası gelişmeler de gündemimizde olacak. Körfez bölgesindeki kardeşlerimizin istikrarına ve güvenliğine, kendi istikrar ve güvenliğimiz kadar önem verdiğimiz her vesileyle ifade ediyoruz. Tehditlerin gitgide karmaşılaştığı bu dönemde diyalog ve iş birliği, tüm bölgemizin güvenlik ve istikrarı bakımından zaruridir. " diye konuştu.

Bu çerçevede Suudi Arabistan'ı hedef alan İHA ve füze saldırılarını bir kez daha kınadığını dile getiren Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti:

"Terörün her türlüsüne karşı olduğumuzun, özellikle de bölgemizdeki ülkelerle teröre karşı iş birliğine verdiğimiz önemin her fırsatta altını çiziyorum. Ziyaretimin karşılıklı güven ve saygı temelinde ilişkilerimizi daha da güçlendirmemize vesile olmasını temenni ediyorum. Gerek Hadimü'l Haremeyn ile gerekse Veliaht Prens ile yapacağımız görüşmelerde etraflıca bu konuları ele alacağız. İlişkilerimizi, müşterek gayretlerimizle her alanda geçmişte olduğunun da ötesine taşıyacağımıza inanıyorum. Rabb'imizin rahmet, mağfiret ve şefkatinin gönülleri kuşattığı mübarek ramazan ayındaki bu seyahatimiz, dost ve kardeş Suudi Arabistan ile yeni bir dönemin kapılarını aralayacaktır. Ziyaretimizin, ülkelerimiz, Körfez bölgesi ve İslam alemi için hayırlara vesile olmasını diliyorum."

Bir gazetecinin Rusya-Ukrayna müzakere sürecine ilişkin "Bölgede barış yakın mı?" sorusu üzerine Erdoğan, bölgede barışın yakın olması temennisinde olduklarını vurguladı.

Birleşmiş Milletler (BM) Genel Sekreteri Antonio Guterres'in Türkiye'ye geldiğini hatırlatan Erdoğan, şöyle konuştu:

"Bizimle görüşmeyi yaptıktan sonra Moskova'ya geçti ve Sayın Putin'le yaptığı görüşme, Lavrov'la yaptığı görüşmelerin de olumlu geçtiği istikametinde. Sayın Guterres görüşmeden sonra beni tekrar aradı ve görüşmelerin olumlu olduğu istikametinde bana bilgiler verdi. Dün de Sayın Putin'le yaptığımız görüşmede Putin de aynı kanaatleri ifade etti. Ve bu tür, Birleşmiş Milletler'in devreye girmesinin gelecek açısından olumlu olduğu kanaatini o da serdetti. Hepsinden öte zaten Sayın Putin'in arama gerekçesi malum Rusların Amerika'daki bir vatandaşlarının orada esir alınması ve Amerika'nın da Moskova'da bir vatandaşlarının aynı şekilde esir alınması. Ve her ikisinin takasıyla alakalı biz devreye girdik. Milli İstihbarat Teşkilatımızın devreye girmesi neticesinde Ankara'da bu takas gerçekleşti.

Bunun için Sayın Putin bize aynı zamanda bir teşekkürde bulundu. Ve 'Sizlerin bu konularda attığınız adımlara inanıyoruz, güveniyoruz ve bu son adımda bizim için gerçekten çok çok olumlu bir gelişme oldu ve bundan dolayı teşekkür için aradım.' dedi. 'Bundan sonra da yine sıkı temas halinde olalım ve bu süreci olumlu şekilde neticelendirelim' dedi."

Cumhurbaşkanı Erdoğan, mahkemenin Osman Kavala'ya hapis cezası vermesine ilişkin CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel'in sözleri ile kararın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine (AİHM) taşınacağı tartışmalarına yönelik değerlendirmesinin sorulması üzerine, şunları kaydetti:

"Bu zatın ifadeleri tamamıyla şu anda milletvekili olduğu için cezai bir durum belki olmayacak ama en azından manevi tazminat noktasında başındaki ağa babası nasıl Man Adası olaylarından bedel ödediyse, tabii aynı durum şimdi bunun için de avukatlarımız davalarını açıyorlar. Sadece bu değil. Bunlarla beraber aynı şekilde hareket eden, ağzı bozuk tipler kimlerse bunların hepsine avukatlarımız davalarını açacaklar. Bunların içerisinde dokunulmazlığı olmayanlar var, olanlar var. Tabii olmayanlar için cezai davalar açılabilir ki avukatlarımız bunların çalışmasını yapıyorlar.

Adı Özgür ama soyadı çok garip olan bu zatla ilgili de şu anda avukatlarımız davaları açıp, Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı'na hakaret yapılabilir mi, yapılamaz mı? Bunu demek ki ders almamış. Şimdi avukatlarımız davaları açacaklar. Bunlar manevi tazminat davalarıdır. AİHM'le ilgili olan konularda, bunlar uluslararası hukuku da bilmiyorlar. Artık AİHM'lik iş kalmadı, bitti o iş. Neden bitti? Çünkü burada hüküm giydi."

Kavala'nın hüküm giydiği için bu işin artık AİHM'le alakası olmadığını söyleyen Erdoğan, "AİHM alacak, bakacak, edecek ama hüküm giydi diyecek. Bu işi artık masadan kaldıracak. Bu tabii ağırlaştırılmış bir müebbettir ve Türk yargısının vermiş olduğu bu karara yerlisi yabancıları herkes saygı duymak mecburiyetinde. Yani başka ülkelerin hukuku var da bizim ülkemizin hukuku yok mu? Şu anda bu hukuk çalışmaya başlamıştır ve Türkiye'de özellikle yerli Soros, Gezi olaylarının

koordinatörlüğü sebebiyle devleti hiçe sayan, devletin kurumlarına saldıran bunun bedelini ödeyecektir. Olay bu." şeklinde konuştu.

Erdoğan, bir gazetecinin "Takasla ilgili konuştunuz. Diplomasi trafiğiniz devam ediyor. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'le görüştünüz. ABD Başkanı Joe Biden'a ile de bir görüşme olur mu?" şeklindeki soruya da, daha öncesinde gerekenleri Biden'ın kendisine söylediklerini kaydederek, "Yani sayın Putin zaman zaman beni arıyor, zaman zaman ben onu arıyorum. Eğer Biden da ararsa, Biden ile de tabii ki bu görüşmeyi yaparız. Dışışleri bakanım onların dışışleri bakanıyla görüşmelerini yapıyor. Bütün mesele burada kimin, ne zaman, kiminle görüşeceği meselesidir. Burada da ben yeri geldiğinde nasıl Putin'i arıyorsam, yeri geldiğinde Sayın Putin beni nasıl arıyorsa herhalde Biden'ın de bu süreci bu şekilde takip etmesi lazım." dedi.

Togo Kuleleri inşaatı için yıkım kararı alındı

Ankara'da son yıllarda tartışma konusu olan "Togo Kuleleri" inşaatı ile ilgili önemli bir gelişme yaşandı. Ankara Büyükşehir Belediyesi (ABB), Togo Kuleleri inşaatının yıkım kararının alındığını duyurdu.

Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden yapılan açıklamaya göre, söz konusu inşaatla ilişkin encümen kararının alındığı toplantı, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı **Mansur Yavaş** başkanlığında gerçekleştirildi.

Toplantıda, **Ankara Valiliği**, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne belediyeye bu konuda yazılan yazılar, muhtelif yargı kararları ve imar mevzuatı birlikte değerlendirilerek halihazırda mühürlü olan kuleler için yıkım kararı alındı.

Açıklamada, Belediye Meclisinde emsalin 1,5 oranına düşürülme kararının tüm siyasi partilerin oy birliğiyle alınmasına rağmen yıkım kararının alındığı bugünkü encümen toplantısına **AK Partili** ve **MHP'li** üyelerin katılmadığı bildirildi.

NE OLMUŞTU?

Melih Gökçek'in Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı olduğu dönemde, **Sinan Aygün**'ün Eskişehir yolu üzerindeki 'Togo Kuleleri' inşaatına ilişkin imar planı değişikliği onaylandı.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Mimarlar Odası Ankara Şubesi, 5 yıl önce söz konusu inşaata ilişkin imar planı değişikliğine karşı 'kamu yararına aykırı olduğu' gerekçesiyle dava açtı. Gökçek'in 2017 yılında istifa etmesi ardından göreve gelen Mustafa Tuna döneminde, inşaatın imar değişikliği mahkeme tarafından iptal edildi.

Mansur Yavaş'ın, 31 Mart'ta Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı seçilmesinden sonra 16 Aralık 2019'da inşaat mühürlendi.

Danıştay 6. Dairesi de, geçtiğimiz yıl Togo Kuleleri inşaatının bulunduğu parseldeki imar değişikliğinin iptaline ilişkin Ankara Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesince verilen kararı onadı.

Anka Kuşu, Obez Devlet, Yapısal Reformlar ve Türkiye

Ali Ekber YILDIRIM

29 Nisan 2022 Cuma

Yazının başlığı son dönemde okuduğum ve sizlerin de okumanızı istediğim 3 kitabın adı. Yazarlarını çok yakından tanıyorum.

“Anka Kuşu” sevgili arkadaşım Yılmaz Özdil’in “Mustafa Kemal”, “Son Cüret” üçlemesinin son kitabı. Cumhuriyetimizin ilk 15 yılını anlatıyor.

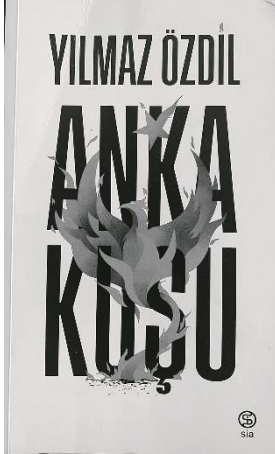
Sevgili kardeşim Ozan Bingöl’ün “Obez Devlet” kitabı da bir üçlemenin ikinci kitabı. İlk kitap “Kontrolsüz Güç”, ikincisi “Obez Devlet” ve üçüncüsü de yazılıyor, yolda.

Hazine Müsteşarlığı döneminden bu yana gazeteci olarak yakından izlediğim, toplumun en çok güvendiği ve yazdıkları ilgiyle okunan, çok sayıda kitabı olan Ekonomist Dr. Mahfi Eğilmez’in “Yapısal Reformlar ve Türkiye” kitabı sadece ekonomide değil sosyal ve siyasal alanda da hem sorunların kaynağını hem de yapılması gerekenleri ayrıntılı olarak ele alıyor.

Kitapları yan yana koyunca birbirini tamamlayan ve birlikte ele alınmasının da çok doğru olacağını düşündüm. Sevgili Yılmaz, Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ve o kadronun ilk 15 yılda her alanda yarattığı mucizeyi anlatıyor.

Ozan Bingöl, sonraki dönemlerde kurucu ilkelerden, o hedeflerden sapıldıktan sonra kamu harcamalarındaki israf, usulsüzlük, yolsuzluk, plansızlık, rant ekonomisinin devleti nasıl “obez” hale getirdiğini ve devletten beslenenleri ele alıyor.

Mahfi Eğilmez ise, ülkenin sokulduğu çıkmaz sokaktan hukukun üstünlüğünü esas alan sosyal, siyasal ve ekonomide yapılması gereken yapısal reformlarla çıkılabileceğini ayrıntılı olarak anlatıyor. Bu nedenle bu 3 kitabı birlikte okumanın çok yararlı olacaktır.

Bugünün sorunlarına 100 yıl önceden çözüm üretmek

SİA Yayınlarından Çıkan Yılmaz Özdil'in Anka Kuşu kitabını okurken bugün yaşanan birçok sorunun en azından tarım konusundaki sorunların çözümünün 100 yıl önce uygulanan politikalarda olduğunu görmek, Mustafa Kemal Atatürk'ün ne kadar büyük bir öngörüye sahip olduğunu bir kez daha görüyorsunuz.

Arkadaşım Yılmaz Özdil'in Anka Kuşu kitabından tarımla ilgili tadımlık bazı bölümleri aktarıyorum. Kitabın tamamını okuduğunuzda Cumhuriyet mucizesini ve bugüne çıkarılacak dersleri çok daha kapsamlı görebilirsiniz.

Tarım lafla değil, somut şekilde destekleniyordu.

Çiftçilerin ekimde hasatta ve mahsul nakliyatında kullandığı traktör ve kamyonların yakıtı, yani mazot, vergiden muaf hale getirildi.

Cumhuriyet ilan edildiğinde neredeyse yiyecek ekmeğimiz bile yoktu ama, yurtdışına avuç açmadıkları için, Sovyetler'den gelen maddi hibeleri akılcı kullandıkları için, paramızı güçlü tutmayı başarmışlardı.

Karaborsa ile mücadele edildi.

Stokçu fırsatçılığına izin verilmedi.

Hayat pahalılığına göz yumulmadı.

Böylece Cumhuriyet'le beraber fiyatlar artmadı, aksine, üretim artışıyla beraber ucuzlamaya başladı, milli gelir uçmaya başladı, birikim patladı, mevduat hesapları füze gibi tırmanmaya başladı.

Türkiye tek kuruş borç almadan ayağa kalkmıştı.

Osmanlı'nın finansal enkazından mucize çıkmıştı.

Mustafa Kemal karasabana büyük saygı duyuyordu. “ Kılıçla fetih yapanlar, sabanla fetih yapanlara yenilmeye mahkûmdur” diyordu. Bu saygı gereği Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kağıt parasına “karasaban figürü” konulmuştu.

1929 bütçesi 220 milyon liraydı.

1929'da patlak veren dünya ekonomik buhranına rağmen muhteşem sınav verilmişti 25 milyon lira tasarruf sağlanmıştı.

Bu tasarruf edilen para, 1930 bütçesine ilave edilmedi...

15 milyon lirası köylüye ucuz kredi verilmesi şartıyla Ziraat Bankası'na aktarıldı.

Beş milyon lirası köylüye ücretsiz pulluk dağıtılması, zirai hastalıklarla mücadele edilmesi ve tohum ıslah istasyonları kurulması şartıyla Maliye Bakanlığı'nın emrine verildi. Geriye kalan beş milyon lirası da mensucat sanayisine ucuz kredi verilmesi şartıyla Sanayi ve Maadin Bankası'na aktarıldı.

Gereksiz 1 kuruş bile çarçur edilmiyor, tasarruf edilen her kuruş tarıma, hayvancılığa ve sanayiye yatırılıyordu.

Aşar vergisi kaldırıldı

Osmanlı vergisiydi.

Arapça “öşür” kelimesinden geliyordu.

Türkçe anlamı “onda bir”di.

Köylüler, ürettiklerinin onda birini vergi olarak devlete ödüyordu, bu yükten kurtulmuş oldular.

Devlet mekanizması, tarihte ilk kez vatandaş lehine kendi gelirinden vazgeçiyordu. Cumhuriyet vizyonu buydu... Devletin zenginleşmesi için, öncelikle vatandaşın zenginleşmesini sağlıyordu.

Atatürk Orman Çiftliği kurulmaya başlandı.

O günkü adı Orman Çiftliği'ydi.

“Orman” kelimesi aslında vizyonun adıydı.

Bozkırdı, ot bile bitmiyordu.

Bataklıktı, sazlıktı. Parça parça araziler satın alındı, lego gibi birleştirildi.

İmkansız deniyordu.

Burada bitki yetişmez deniyordu.

Burada ağaç olmaz deniyordu.

Burada tarım hayal deniyordu.

4 milyon meyve ağacı yetiştirildi.

250 bin kök asma yetiştirildi.

Buğday, arpa, yulaf, çavdar, kuru fasulye üretildi.

Şeker pancarı üretildi.

İnek, koyun, keçi, tavuk, arı yetiştirildi.

Süt, ayran, tereyağı, yumurta, bal üretildi.

Tarihimizde ilk kez pastörize süt üretildi.

Şarap üretildi, bira üretildi.

Tıpkı Cumhuriyet gibi bir mucize gerçekleştirildi.

Anka Kuşu kitabında Yılmaz Özdil, Cumhuriyet'in 15 yılını bütün yönleriyle anlatırken tarım konusunda da çok detaylı bilgiler veriyor. Çay üretimi, şeker fabrikalarının kuruluşu, pamuk üretimi, dokuma sanayi ve Sümerbank, Tekel'i millileştirilmesi, Cumhuriyet köyleri, Köy Enstitüleri, kongreler ve daha birçok konuda ilk 15 yılda yapılanlar tek tek anlatılıyor. Bugünü anlamak için mutlaka okumalısınız.

Tarım ve hayvancılık alanında reform

Dr. Mahfi Eğilmez, Remzi Kitabevi'nden çıkan “Yapısal Reformlar ve Türkiye” kitabında yapısal reformlar konusunda A’dan Z’ye her konuda detaylı bilgiler veriyor. Yapısal sorunlar ve çözüm önerilerini sıralıyor.

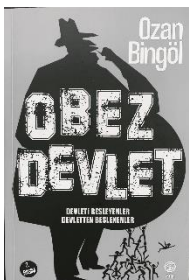
Tarım konusunda yapılması gerekenler kitapta özetle şöyle: “Tarım ve hayvancılık kesimi son dönemde ciddi ivme kaybı içinde. Bu ivme kaybı yalnızca tarımsal ve hayvansal üretimdeki düşüşe yol açmakla kalmıyor, köyden kente göçü de neredeyse sürekli hale getiriyor. O nedenle tarım ve hayvancılığı baştan aşağı ele alacak yeni düzenlemelere ihtiyaç var.

Tarım ve hayvancılık kesimini ele alacak bir reform programının, sektörü entegre bir yapıya kavuşturacak kurumsal ve yapısal değişikliklerle başlaması gerekli. Bu düzenlemeler sırasında, bu sektörde uygulanan başta KDV olmak üzere vergilerin de gözden geçirilmesi ve yeniden ele alınması önemlidir. Sektördeki düzenlemeler arasında şeker ve sigara üretimi gibi bazı özel alanlarda gerekli altyapının yeniden ele alınması gerekiyor.

Tarım satış kooperatiflerinin tamamen bağımsız bir yapıya kavuşturularak siyasetin etkisinden çıkarılması da bu alanda atılacak adımlar arasında yer alıyor. Çiftçinin ve hayvancılıkla uğraşanların karşı karşıya kaldığı ve fiyatları yansıtmakta zorlandıkları maliyet artışının denetim altına alınması, gerekirse bu maliyetlerin devlet katkılarıyla desteklenmesi kaçınılmaz bir gereklilik olarak karşımıza çıkıyor.

Bunlar yapılması gereken düzenlemeler içinde ilk ele alınması gerekenler: Tarım ve hayvancılık konusunda bir uzmanlar komisyonu kurularak gerekli politikalar ve reform alanlarının belirlenmesi ve ona göre sektörü ayağa kaldıracak bir eylem planı hazırlanması zorunludur.

Devleti besleyenler ve devletten beslenenler

Sevgili Ozan Bingöl, vergi konusunda bir ekol olan rahmetli Şükrü Kızılot'un yolunda ilerliyor. Ozan, sosyal medya, televizyon, basılı yayın organlarında bilgisi ile ve yazdığı kitaplarıyla hayatımızı her yönüyle ilgilendiren vergi konusunda amansız bir mücadele veriyor.

SİA Yayınlarından çıkan "Kontrolsüz Güç" kitabında neye, ne kadar vergi ödediğimizi, vergi sistemimizdeki çarpıklıkları, idareye kontrolsüz bir biçimde vergileme gücü veren ve bütçe hakkını işlevsiz kılan durumları kapsamlı olarak kaleme almıştı.

Obez Devlet kitabında ise, bizlerden alınan vergilerin kimlere, ne kadar ve nasıl harcandığını anlatıyor. Kamu harcamalarındaki israfı, usulsüzlükleri, yolsuzlukları, her alandaki plansızlığın vergi konusunda da yaşandığını, rant ekonomisi ile devletin nasıl "obez" hale getirildiğini ele alıyor.

Ozan, ilk kitabında devleti besleyenleri, ikinci kitabında ise devletten beslenenleri anlatıyor. Her iki kitabı da okumanızı öneriyorum.

Yüzde 6!

Alaattin AKTAŞ

29 Nisan 2022 Cuma

✓ Nisan ayı tüketici fiyat artışı yüzde 6 dolayında gelebilir. Üstelik TÜFE'nin ağırlığı en yüksek kalemleri olan otomobil ve akaryakıtta neredeyse hiç zam olmadığı halde...

✓ Nisan ayı artışını bu düzeye taşıyan iki grup var; gıda ve giyim...

Nisan enflasyonu yüzde 5'in altına inmeyecek. Bu kesin. Aylık artışın yüzde 6.5'e kadar da yolu var. Ama bizim tahminimiz yüzde 6 dolayında bir oran.

Nisan ayı oranı yüzde 6 geldiği takdirde ilk dört aydaki artış yüzde 30'u, son bir yıldaki artış da yüzde 68'i bulacak.

Bir ayda yüzde 6 artış; üstelik TÜFE'nin "ağır topları" olan otomobil ve akaryakıtta fiyatlar neredeyse sabit kaldığı halde...

Otomobil ve akaryakıtın TÜFE'deki ağırlığı yüzde 12'nin biraz üstünde. Yani bu kalemlerde yüzde 10 fiyat artışı olsa, TÜFE yüzde 1.2 artacak demektir.

Ancak bu ay söz konusu kalemlerdeki zam oranı çok düşük olduğu için TÜFE'ye etki yalnızca 0.3 puan dolayında bekleniyor. Bu oranın üçte bir kadarı da, yani 0.1 puanı da fiyatı yüzde 7.1 artan otogazdan kaynaklanacak.

Otomobil ve akaryakıt fiyatları neredeyse yerinde saydığı halde aylık oranın hangi kalemlerin etkisiyle yüzde 6 dolayında artacağına gelince... Grup grup gidelim...

GIDA İLK SIRADA

Nisan ayı enflasyonunu yukarı iten en önemli grup, gıda.

TÜFE'de dörtte bir ağırlığa sahip gıda ve alkolsüz içecekler grubunda nisan ayında yüzde 8-10 arasında bir artış hesaplanıyor. Bu oranlara göre gıdadan toplam TÜFE'ye yaklaşık 2 ile 2.5 puan arasında bir yansıma olacak.

Gıdada aylık artış yüzde 8 olduğu takdirde yıllık oran 80'i bulacak. Aylık artışın yüzde 10 olması halinde ise yıllık artış yüzde 83'ü de aşacak.

Girişte nisan sonunda genel artışın yüzde 68 olabileceğini belirtmiştik. Gıdada ise genel oranın 15 puan kadar üstünde bir artıştan söz ediyoruz. Hani vatandaş hep açıklanan oranı inandırıcı bulmuyor ya, işte en büyük nedeni bu. Her ne kadar gıda toplam TÜFE'de dörtte bir ağırlığa sahipse de, bu ortalama bir oran. Çok açık ki dar gelirli gıdaya daha çok pay ayırmak durumunda ve bu yüzde hissettiği enflasyon genel oranın çok üstünde.

Gıda grubunda meyve sebze fiyatları nisanda çok fazla artış göstermedi, hatta fiyatı düşen ürünler de var. Ancak meyve sebzenin toplam TÜFE'deki ağırlığı yüzde 5 dolayında. Gıdadaki genel oranın yüzde 10 dayanmasına yol açan kalemler ise ağırlığı çok daha fazla olan et, tavuk, balık, süt, peynir, yoğurt gibi temel ürünler.

Bu arada Ramazan pidesinin yılda yalnızca bir ay üretiliyor olması dolayısıyla endeks kapsamına alınmadığını belirtelim. Kaldı ki pide hesaplamaya dahil edilmek istense bile mart ayında fiyat oluşmadığı için bir değişim oranı hesaplamak mümkün değil.

GIYİMDE REKOR ARTIŞ

Türkiye'de belli ürünlerin fiyatı, belli aylarda hep yüksek oranda artar. Örneğin ekim aylarında okulların açılması ve kışlık kıyafet fiyatları yüzünden görece hep yüksek artış yaşanır. Bu çerçevedeki bir diğer ay da nisandır.

Nisan ayında yeni kıyafetler piyasaya çıkar ve bunların fiyatı hep yüksek olur. Bu yüzden de nisan aylarında giyim ve ayakkabı grubunda her yıl çok yüksek fiyat artışı görülür. Kuşkusuz aynı durum bu yıl da yaşanıyor.

Bu yıl bayram öncesi olmasının da fiyatlar üstünde bir baskı oluşturduğu ortada.

Giyim ve ayakkabı grubundaki fiyat artışı nisan ayında yüzde 15-20 arasında hesaplanıyor. Bu grubun TÜFE'deki ağırlığı yüzde 6.42 düzeyinde. Buna göre nisan zammından TÜFE'ye yansıma 1 puan ile 1.3 puan arasında olacak.

DOĞALGAZ ZAMMI ENDEKSE ŞİMDİ, CÜZDANLARA SONBAHARDA GİRECEK

Konutlarda kullanılan doğalgaza 1 Nisan'dan geçerli olmak üzere yüzde 35 zam yapıldı. Kış bitti, doğalgaz kullanımı yalnızca sıcak su için gerekli hale geldi. Dolayısıyla doğalgaz zammı üstünde bu dönemde neredeyse hiç durulmadı.

Ancak sonbahar gelip havalar soğuduğunda kaloriferler ve kombiler yakıldı mı, işte o zaman bu zammı çok iyi hatırlayacağız. Tabii ki o zamana kadar, nisan zammını unutturacak yeni zamlar gelmezse...

Doğalgazın TÜFE'deki ağırlığı yüzde 1.55 düzeyinde. Dolayısıyla yüzde 35'lik zam, nisan ayı endeksini 0.54 puan etkileyecek.

Yüzde 35 oranındaki zammın konutlar için söz konusu olduğunu, sanayide ve elektrik üretiminde kullanılan doğalgaza her ay ve daha yüklü tutarda zam yapıldığını da hatırlatalım.

Doğaldır ki sanayi maliyetlerini yukarı çekecek bu zamlar, üretici fiyatlarının, bağlı olarak bir süre sonra tüketici fiyatlarının daha çok artması sonucunu doğuracak.

ULAŞTIRMA ZAMLARINDAN 1 PUANA YAKIN ETKİ GELEBİLİR

Nisan ayında başta İstanbul olmak üzere birçok kentte şehir içi ulaşım hizmetlerine zam yapıldı.

Aynı şekilde şehirler arası ulaşım hizmetleri de zam gördü; uçak, tren, otobüs; hepsi...

Ulaşım hizmetlerin TÜFE'de yüzde 2.44'lük ağırlığı var. Bu zamlardan TÜFE'ye 0.9 puan kadar bir yansıma bekleniyor.

KİRADAN 0.22 PUAN

TÜFE kapsamında ölçülmesi en zor kalem herhalde kiradır.

TÜİK bu konuda şöyle bir yöntem izliyor:

Seçilmiş konutlar var. Bu konutlarda kira sözleşmesi yenilendiği takdirde değişen tutar dikkate alınıyor. Bu konutun kiracısı değişirse bu sefer yeni kira eskisiyle kıyaslanarak hesaplama yapılıyor. Ancak, kiracı oturmaya devam ediyor, yeni sözleşme söz konusu değil, benzer evlerin kirası istediği kadar artsın, bu yöntemle göre endekse bir yansıma olmuyor.

Bu yöntemin sakıncaları elbette var. En önemlisi de ilk kez kiraya verilen konutların kapsamıyor oluşu. Ayrıca TÜİK'in portföyünde olmayan konutlardaki kira değişimi de kapsam dışı.

Kiralar, teorik olarak sözleşme yenileme döneminde bir önceki ay oluşan yıllık ortalama TÜFE artışı kadar artırılıyor. Martta oluşan yıllık ortalama TÜFE artışı yüzde 29.88 ve nisandaki kira yenilemelerinin de en fazla bu oranda yapılması gerekiyor.

Yani kira konusunda çok belirsizlik var ve bir tahmin yapmak hiç kolay değil. Kira ile ilgili tahmin büyük ölçüde el yordamıyla yapılıyor. Biz nisan ayındaki ortalama artışı yüzde 5 varsayıyor, buradan da endeksteki yüzde 4.44'lük ağırlığına göre TÜFE'ye 0.22 puan dolayında bir yansıma olacağını öngörüyoruz.

SİĞARA ZAMMINDA MARTTAN DEVİR VAR

Sigaraya son olarak mart ayının ortasında yüzde 10 dolayında zam geldi. Bu zammın bir kısmı hesaplama yöntemi itibarıyla nisana sarktı. Söz konusu zammın yüzde 4.5-5.0 kadarı nisan endeksine girecek.

Sigaranın TÜFE'deki ağırlığı yüzde 4. Buna göre yüzde 5'lik zammın yansıması 0.2 puan dolayında olacak.

DİĞER ZAMLAR

Kalem kalem değindiğimiz mal ve hizmetlerin TÜFE'deki ağırlığı yüzde 60'a yaklaşıyor. Bu mal ve hizmetlerdeki zamlar nisan ayında tüketiciler fiyatlarının yüzde 5.5 dolayında artması sonucunu doğuracak.

TÜFE'nin kalan yüzde 40'ından da en az 0.5 ile 1.0 puan arasında bir etki gelmesi beklenmeli.

Őu durumda nisan ayı artışı muhtemelen yüzde 6.0-6.5 arasında olacaktır.

Ayrıca bir kez daha vurgulamak istiyorum. Bu alıőmayla TÜİK'in ne açıklayacağını tahmin etmeye uğraőmıyorum. Bu ne görevim, ne de böyle bir amacım var.

Bu tümüyle benim hesaplamam ve tahminim.

9000 yıl önceki “konut hamlesinin” nedeni!

Ferit Barış PARLAK

29 Nisan 2022 Cuma

Çatalhöyük...

Konya'nın Çumra ilçesinde...

9000 yıl önceye götürüyor, isteyen...

★ ★ ★

Yıl: MÖ 7000... Göçebe yaşamak, bazılarının “akıllıca” gelmiyor... Üretimin sürekliliğini, gelişimini ve verimliliği engellediği düşünülüyor... Tekrar belirteyim: “Üretimin sürekliliğini” ve “gelişimini” ve “verimliliği” engellediği düşünülüyor...

★ ★ ★

Ve yerleşik düzene geçme kararı alınıyor...

Binlerce yıllık kültür, alışkanlıklar, tabular kenara bırakılıyor...

★ ★ ★

Ve konut hamlesi başlatılıyor!!! Kararı alanlar, birer odalı evler inşa ediyor... Ayrı gayrı yok... Kamu özel yok... Herkese birer oda!!!

★ ★ ★

Ve herkes çalışmaya başlıyor...

★ ★ ★

29.04.2022

Sonra Roma İmparatorluğu...

Zengin yoksul ayrımı başlıyor...

Ve çalışan nüfus köylerden kentlere, apartmanlara yönlendiriliyor...

Aynı şey bugünün Türkiye'sinde de geçerli...

(3 oda 1 salon için, çoğunluğun, ömür boyu köleliği!.)

VELHASIL...

Herkese tek odalı Çatalhöyük'te... Tarım/madencilik geliyor...

Sanat/teknik/tasarım/akıl/ yetenek geliyor... Ürünler çeşitleniyor... Toplumsal refah artıyor...

★ ★ ★

Özel insanlar (yönetici, siyasetçi, üst sınıflar...) (ve onlara göre konut/yaşam tarzı) ve gelir adaletsizliği arttıkça, altsınıflarda (işçi, çiftçi...) tepki de artıyor, tüm teknolojik gelişime rağmen "çoğunluğun verimliliği, üretimi ve refahı" düşüyor...

Abdulkadir Selvi

Yazarın Tüm Yazıları >

Meral Akşener hangi şartla aday olur?

Küçük taş büyük baş yardı.

Ali Babacan'ın "Seçimlere DEVA Partisi olarak gireceğiz" açıklaması muhalefet cephesini dalgalandı.

Babacan, 6'lı masada kalmaya devam edeceğiz demesine rağmen, "Nereye kadar devam eder? Cumhurbaşkanı adaylığı sürecinde nasıl hareket eder?" sorularının sorulmasına neden oldu.

Ali Babacan'ın, Kılıçdaroğlu'nun yanında imtiyazlı bir konumu vardı. Demokrasinin yıldızı ilan etmişti. AB büyükelçilerine, "Ekonomiye Babacan çalışıyor" diye referans göstermişti. Şimdi derin bir hayal kırıklığı yaşadığı söyleniyor.

BABACAN KLASİĞİ

Ama bunda yadırganacak bir şey yok. Babacan bunu hep yapar. Erdoğan'ın cumhurbaşkanı adaylığı için imza verip Abdullah Gül'ün cumhurbaşkanı olması için çalışmıştı. Abdullah Gül'ün telkinleriyle DEVA Partisi'ni kurdu. Parti kurulduktan sonra Gül'e dirsek gösterdi. Uzun bir süredir aralarının bozuk olduğu söyleniyor. Babacan, kendisi yıllarca ekonomi yönetiminin başında tutan Erdoğan'a, siyasi hamisi Abdullah Gül'e bile dirsek çevirmiş ki Kılıçdaroğlu'nun hesabı mı olur? Kemal Bey, dert etmeyin, bu bir Ali Babacan klasiğidir.

CHP MEDYASININ TAVRI DEĞİŞTİ

Muhalef medya düne kadar Erdoğan'a ihanet ettikleri için Babacan ve Davutoğlu'nu alkışlıyorlardı. Ne zaman ki Babacan seçimlere tek başlarına gireceklerini açıkladı, hava birden döndü. CHP'ye yakın medyada şimdi Babacan için "Oh gitti, kurtulduk" havası hâkim. Bir de Davutoğlu gitse de bayram etsek diye bekliyorlar. O nedenle Babacan ve Davutoğlu'nun Gezi sürecindeki açıklamalarını yayınlıyorlar. Gezi onların kırmızı çizgisi ya!

BABACAN'A SÖZ MÜ VERDİ?

Bu arada çok güçlü bir değerlendirme olmasa da kayıtlara geçmesi açısından paylaşmak istedim.

Cumhurbaşkanlığı seçiminde Kılıçdaroğlu'nun DEVA Partisi'nin oylarına ihtiyacı var. Babacan'ın ayrılmasını göze alamaz. Ortak cumhurbaşkanı adaylığı kararını alana kadar Babacan'ı 6'lı masada tutmak istiyor. Siyasetin gereği de bu. İşte şimdi yazacağım seçenek de o zaman gündeme geliyor.

Kılıçdaroğlu, cumhurbaşkanı adaylığında kendisini desteklemesi karşılığında Babacan'a cumhurbaşkanı yardımcılığı sözü mü verdi? Şimdilik on puanlık uzmanlık sorusu değil ama günü gelir lazım olur.

YA OLACAK YA OLACAK

Asıl soruyu sona sakladım. Çünkü çok çarpıcı bir soru olacak. Ama Kılıçdaroğlu'nun adaylığı konusunda bir tespiti paylaşmam lazım. Kemal Bey'e yakın olan kiminle konuşsam aynı şeyi söylüyor. Kılıçdaroğlu'nun her geçen gün cumhurbaşkanı adaylığına daha çok yaklaştığını ifade ediyorlar. "Ya bana katılın ya şimdi, şu anda yolumdan çekilin!" çıkışını içeriye ve dışarıya karşı bir meydan okuma olarak değerlendiriyorlar. Harici ve dahili bedbahtlara bir mesaj olarak görüyorlar. Kılıçdaroğlu, ya aday olacak ya da aday olacak diye konuşuyorlar.

KILIÇDAROĞLU NEDEN ISRARLI?

- 1) Kılıçdaroğlu ortak aday olarak gösterildiği takdirde seçilebileceğine inanıyor.
- 2) Cumhurbaşkanı adayı olma fırsatı eline geçtiğinde iki kez başkalarına kullandı. Birinde Ekmeleddin İhsanoğlu'nu, diğerinde Muharrem İnce'yi aday gösterdi. Bu kez aday olmazsa, bunun çekindiği bir şey mi var derler.
- 3) Özal öldüğünde Demirel, İsmet Sezgin'le birlikte Aydın'da bir açılışa gidiyordu. Demirel, "İsmet ne yapalım?" diye sorduğunda Sezgin, "Efendim siz icranın içinden geldiniz. Yol, su, elektrik getirdiniz. Siz icranın içinde olmaya devam etmelisiniz" deyince Demirel, "Bu iş iki defa bizim önümüze geldi. Birinde Cevdet Sunay'ı, diğerinde Fahri Korutürk'ü yaptık. Bu kez de aday olmazsak millet bu Demirel'in çekindiği bir şey mi var demez mi?" demişti. Kemal Bey'inki o hesap.
- 4) CHP'nin cumhurbaşkanı adayı kazanamasa da Erdoğan'ın karşısındaki en yüksek oyu alıyor. Sonra dönüp geliyor CHP Genel Başkanlığı'nı istiyor. Kemal Bey, bir kez daha aynı filmi seyretmek istemiyor.

BİR İHTİMAL DAHA VAR

Başından beri kiminle konuşsam bir noktaya gelince orada duruyorlar. O da Kılıçdaroğlu isterse cumhurbaşkanı adayı olur. Buna kimse engel olamaz. Peki aday olmama ihtimali var mı? Aday olmayacaksa bunun kararını da ancak Kemal

Bey verir. Son aşamada seçilecek bir aday çıkarmak için ben feragat ediyorum diyebilir. Bu ihtimal yüzde kaç? Her geçen gün bu ihtimal zayıflıyor. Ama bir ihtiyat payı bırakılıyor. Bence de o ihtimal her zaman geçerli. Hatta güçlü bir ihtimal. Çünkü eğer Kılıçdaroğlu'nun seçilemeyeceği anlaşılırsa hangi güçlerin devreye gireceğini o zaman görürüz. Hatay Büyükşehir Belediye Başkanı Lütfü Savaş, "Cumhurbaşkanı adayı, sadece bilgi ve başarıyla olmuyor. Millet İttifakı'nın cumhurbaşkanı adayı, uluslararası karar vericilerin işaret edeceği bir isim olacak" demişti. Cumhurbaşkanı adaylığı Kılıçdaroğlu'nun kişisel hırslarına bırakılmayacak kadar ciddi bir iş.

İMAMOĞLU VE YAVAŞ OLUR MU?

Kılıçdaroğlu aday olmazsa kimin aday olacağını belirler deniliyor. Bu durumda İmamoğlu ve Yavaş'ı aday gösterir mi? En çok kararlı olduğu bir nokta varsa o da İmamoğlu ve Yavaş'ı cumhurbaşkanı adayı göstermemek. Seçimlere giderken İstanbul ve Ankara'yı AK Parti'ye teslim etmek istemiyor.

MERAL AKŞENER NE YAPAR?

Yüz puanlık uzmanlık sorusuna geldi sıra. Ali Babacan'ın kararından sonra ittifakın geleceğinin üzerinde karabulutlar dolaşmaya başladı. Bir de 6'lı masadan ortak cumhurbaşkanı adayı çıkmazsa ne olur? Tabii ki çok adaylı bir seçime gidilir. Burada önemli olan Meral Akşener'in tavrı. Akşener, başbakanlığa talip olduğunu açıklamıştı. Ama "Benim sözüm tek aday için geçerliydi. Şimdi yeni bir durum oluştu, ben cumhurbaşkanı adayıyım" der mi?

ORTAK ADAY OLURSA

Akşener, sözünün arkasında. Cumhurbaşkanlığına aday olmamakta kararlı görünüyor. Ancak bir şekilde olur. O da Kılıçdaroğlu, "Biz diğer liderlerle de görüştük, sizi aday gösterme kararı aldık. Çünkü ancak siz seçiliyorsunuz" derse o zaman düşünür. Yani ortak aday gösterildiği takdirde Akşener aday olur. Aksi bir durumda masayı devirip kendi aday olmaz deniliyor.

Henüz seçim sürecine girilmedi. Cumhurbaşkanı adaylığının belirleneceği masa kurulmadı. Belirsizlik giderilemedi. Ama Kılıçdaroğlu, İmamoğlu ve Yavaş'ın karşılıklı hamleleri sürüyor.

Demirel, "Cumhurbaşkanlığı hiçbir faninin elinin tersiyle iteceği bir makam değildir" demişti.

Nokta...

Esfender KORKMAZ

Hükümet politikalarıyla ekonomiyi kaosa soktu!

29 Nisan 2022 Cuma

Hükümet iktisat tarihinde bilinen ve denenmiş politikalar ile iktisat mantığına uygun politikaları bir yana bıraktı. Amerika'nın yeniden keşfedilmesi gibi, yeni politikalar üretiyor. Hülle yoluyla gelir sağlamaya çalışıyor. Bu durum piyasa düzenini daha çok bozuyor ve krizi derinleştiriyor. Dört örnek vermek istiyorum.

1. Merkez Bankası mevduat ve kredi faizlerini ağırlıklı ortalama olarak yayınlıyor. Tüketici kredileri için 15 Nisan 2022 tarihli açıklamasına göre faiz oranı yüzde 25,14'tür. Bu oran bütün bankaların ortalamasıdır.

Gerçektende bankaların tüketici kredisi için akdi faiz oranı aylık yüzde 2,25; yıllık yüzde 27 dolayındadır. Gel gör ki, herhangi bir bankadan kredi isterseniz, bu kredinin size yıllık maliyeti yüzde 37,70 oluyor. Bunun sebebi, bu krediden devletin yüzde 5 vergi ve ayrıca fon alıyor olmasıdır. Bu vergi ve fon fiilen faiz yükünü artırmış oluyor.

Hükümet (MB demiyorum, çünkü hepimiz MB'nın talimatla karar aldığına şahit olduk) ekonomiyi canlandırmak için faizleri düşük tuttuğunu söylüyor ve fakat kredilerden vergi ve fon alarak hülle yoluyla faizleri artırmış oluyor.

2. Türk Borçlar Kanunu 344 maddesine göre kira artışları TÜFE 12 aylık ortalaması oranında yapılır. İlgili Madde aynen şöyledir:

MADDE 344: "Tarafların yenilenen kira dönemlerinde uygulanacak kira bedeline ilişkin anlaşmaları, bir önceki kira yılında tüketici fiyat endeksindeki oniki aylık ortalamalara göre değişim oranını geçmemek koşuluyla geçerlidir."

Hükümet ise bu maddeyi kendi keyfine göre uyguluyor. Söz gelimi Kamu gayrimenkullerinin kiralamasında Mili Emlak Genel Müdürlüğü bu maddeye göre artış yapıyor. Belediyelere ait gayrimenkul kiralalarında da Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü kira artışının on iki aylık ortalama TÜFE'ye göre yapılması hususunda görüşü var. Bu görüş;

Sonuç olarak; "2020, 2021, 2022, 2023, 2024 ve 2025 yılları kira artış oranlarının ise bir önceki kira yılında tüketici fiyat endeksindeki oniki aylık ortalamalara göre değişim oranını geçmemek üzere belirlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Bilgi edinilmesini rica ederim. Bakan a. Genel Müdür "

Gel gör ki; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kendisi verdiği devletin hüküm ve tasarrufu altındaki gayrimenkulleri Yİ-ÜFE oranına göre kiraya veriyor.

* 2022 Mart ayı 12 aylık TÜFE oranı yüzde 29,88 dir.

* 2022 Mart ayı Yİ-ÜFE oranı yüzde 114,97'dir.

Bir işletme satış yaparken fiyatını en fazla TÜFE kadar artırıyor ve fakat kirasını dört kat daha fazla ve Borçlar kanununa aykırı olarak Yİ-ÜFE üstünden veriyor. İşletmelerin iflası değil, toplayacağı para hükümeti ilgilendiriyor.

Hükümetin bu durumu düzeltmesi ve yasaya uyması gerekir. Hukukçular ne der bilmiyorum; ama bana göre ileride bu tür yasaya aykırı ve yüksek kira alınması o dönemin bakanlarına şahsi sorumluluk getirir.

3. Hükümet bilerek veya gerçekten ihracat artışını sağlasın ve dış açıklar azalsın diye faizleri düşürdü ve kurları artırdı. Bu defa kontrolden çıkan kuru kontrol etmek için "Kur korumalı mevduat hesabı" eski DÇM'lere benzer "Yuvam Hesabı" getirdi. Döviz mevduatından TL'ye geçin diye bankaları zorluyor.

Bu müdahaleler, TL'ye olan güveni düşürdü... Şimdi piyasada artık pazarlıklar ve işlemler dolar ve Euro üstünden yapılıyor. Ödeme TL ile oluyor.

4. 20 yıldan beri yaklaşık yüzde 10 dolayında ve yapısal nedenlerden ileri gelen kronik enflasyon vardı. Bunun için siyasi iktidar 20 senedir hiçbir önlem almadı. Bu yüzde 10 kronik enflasyon üstüne yanlış faiz ve kur politikası ile kur artışlarından gelen enflasyon bindi. Yaşamakta olduğumuz yüzde 60 enflasyonun nedeni, Hükümetin yanlışlarıdır.

Normal olarak enflasyonu düşürmek için hükümetin istikrar programı yapması gerekirdi. Ama bunu yapmıyor, bunun yerine yasaklarla, cezalarla fiyatları frenlemeye çalışıyor.

İktisat tarihinde bir örneği daha olmayan bu kadar yanlışlar, piyasa düzenini bozdu. Piyasada panik yaşanıyor. Bu nedenle de kriz derinleşiyor.

Netice olarak Hükümet kendi icadı politikalar ile ekonomiyi kaosa soktu.

İbrahim Kahveci

O kadar basit o kadar basit ki...

Bazen soru soranlar söyler: Cevap o kadar basit o kadar basit ki...

Ali İhsan Varol '**Kelime Oyunu**' programında cevabın basitliğini bu şekilde ifade ediyor. Basit düşünün ama çok basit...

Bu durumu ben de şu faiz meselesinde anlatmaya çalışacağım.

BDDK ve Merkez Bankası son 1 hafta içerisinde 2 önemli karar açıkladılar.

1- Önce MB açıkladı: Bankaların işletme kredilerinden de %10 karşılık alacağım dedi. İşletme kredisi üzerinden kimsenin döviz alması istenmiyor.

2- Zaten BDDK hemen ardından bankalara dedi ki; kimse oradan buradan döviz alım-satımı işine girmesin. Her işlem bizim gözümüzün önünde gerçekleşsin.

Ben özetleyeyim: **Hükümet etrafa para dağıtmak istiyor.** Aslında dağıtıyor da... Hani Nureddin Nebati İSO toplantısında diyor ya "Cumhurbaşkanımız her hafta, her kabine toplantısında bir kredi paketi..." işte onlar. (not: faizde Nass oluyor ama kredi paketlerinde Nass olmuyormuş demek ki..)

Parasal genişlemede sınır tanımak istemeyen Hükümetin tek korkusu döviz... Biz para dağıtırız ama ya bu paralar ile Millet döviz almaya kalkarsa?

Neydi ekonomi programının sloganı: Yatırım-Üretim-İstihdam... Bu arada sloganda birkaç cümle daha olabilirdi ama aç karnıma aklıma bunlar geldi!!!

Yatırım ve üretim için faizi düşürmek gerekiyordu. Bütün gerekçe buydu.

İyi de kardeşim bu o kadar basit o kadar basit ki... Bak şimdi işletme kredisinde karşılık alacam dediğinde zaten yüksek olan faizler daha da yükselecek.

Oysa yatırım-üretim kredisi çok rahat ve çok basit ucuz verilebilirdi.

Merkez Bankası veri setinden aktarıyorum: (22 Nisan 2022)

Bankacılık sektörü kredi hacmi: 5 trilyon 388 milyar TL

Kalkınma ve Yatırım Bankalarının kredileri: 410 milyar 625 milyon lira.

Bu rakamları neden verdim?

Bütün yatırım ve üretim kredilerini -Kalkınma ve Yatırım Bankaları- üzerinden verirsın. Mevduat Bankalarını bu işin dışında tutarsın ve onların işletme-ihtiyaç kredileri üzerinden yatırım-kalkınma bankalarını finanse edersin.

Bu kadar basit... Evet, evet bu kadar basit.

Bu sayede ormanı yakmaya gerek kalmazdı.

Bakınız üretim-yatırım kredilerinin faizi düşsün isterken aslında bütün kredi faizlerini artırdık. Sadece kredi faizleri artmadı, yanı sıra kurlar da patladı.

Sadece kur artışının 6 ayda dış borç maliyeti 2,9 trilyon liraya ulaştı bile. İthalat maliyetini ve diğer dövizli işlemlerin maliyetini hiç söylemiyorum bile.

Peki, 400-450 milyar liralık üretim-yatırım kredisinin faiz ne tutar? Geçen yıl kredi faizleri %20-21 seviyesindeydi ve bu kredi faiz yükü 70-80 milyar lira tutuyordu. Bu yıl ise 100-120 milyar lira civarında bir yekûn oluşabilir.

İyi ama 100 milyar liralık faiz giderinin bir kısmından tasarruf edeceğiz diye hangi akıl sadece dış borçlanmada maliyeti 2,9 trilyon lira artırır?

Hangi akıl 20-30 milyar lira tasarruf için koca ülkeye 4-5 trilyon lira zarar yükler?

Söylediğim cümleyi tekrar edeceğim: Bu kadar yanlış bilinçsiz yapılamaz.

O zaman sormak lazım: Gerçek ne?

29 Nisan 2022, Cuma

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Erdoğan, Suudi Arabistan'la yeni bir sayfa açıyor

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, son yılların önemli yolculuklarından birini yapmak üzere Suudi Arabistan'a gitti. Bilindiği gibi Suudi Arabistan'la aramız son zamanlarda iyi değildi. Özellikle **Cemal Kaşıkçı** olayıyla aramız daha da açılmıştı.

Erdoğan'ın Suudi Arabistan Kralı **Selman**'ın davetlisi olarak yapacağı ziyaretin iki ülke arasında yeni bir sayfa açması bekleniyor.

TÜRKİYE'NİN ARABULUCULUĞU

Bu arada Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, **Putin** ile üç gün içinde ikinci telefon görüşmesini gerçekleştirdi.

Bu telefon görüşmesinde **Putin**, Rus pilot **Konstantin Yaroşenko** ile Amerikan deniz piyadesi **Trevor Reed**'in Milli İstihbarat Teşkilatı gözetiminde Türkiye'de yapılan takası için teşekkür etti.

Yaşanan bu gelişmeyle Türkiye'nin arabuluculuk rolü daha da pekişmiş oldu.

UKRAYNA'DA DİNMEYEN ACI

Ancak Ukrayna'da acı hâlâ devam ediyor. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri **Guterres**, bombalanan Ukrayna kentlerini gezdi ve durumu feci olarak niteledi.

Koskoca Birleşmiş Milletler'in sadece bir tespitle yetinmesi başlı başına acziyet belirtisidir.

29.04.2022

Gerçek řu ki, Türkiye Ukrayna'da barış ve insani destek açısından Birleşmiş Milletler'den çok daha etkili.

BABACAN MASAYI DEVİRDİ

İç siyasete gelirse, 6'lı masanın ayakları herkesin gündeminde. Ayaklardan biri olan **Babacan**, seçime ittifaksız gireceğini açıkladı.

MHP Genel Başkanı **Devlet Bahçeli**, masanın diğer ayağı olan Saadet Partisi Genel Başkanı **Temel Karamollaoğlu** için, "**Rakibi olmadığı için kavga etmeyi de bilmiyor**" dedi.

Bu arada masanın asıl ayağı olan **Kemal Kılıçdaroğlu**'nun grup konuşmasındaki çıkışı da bu masaya adaylık resti olarak kayda geçti.

Yatırımı kaçırma rehberi yazsanıza

Birkaç gün önce, online alışveriş ortamlarına ve tedarik sistemleri ile ilgili yapılan yasal düzenlemeye itirazlarımı yazınca, iktidar ne yaparsa yapsın alkışlamayı görev, aksini düşünmeyi ise günah ilan eden “ahmakların” saldırısına maruz kaldım.

Ağızlarına geleni söylediler, beni de bu grupların avukatlığını yapmakla suçladılar.

Ne diyeyim, Allah hepsine az da olsa akıl, bir katre de olsa izan versin.

Az da olsa akıl gerçekten şart.

Çünkü olmadan olmuyor.

Uyanık olmak, fırsatçı olmak akıllı olmak anlamına gelmiyor çünkü.

Bunlar uyanık ve fırsatçı ama akıl olmayınca uzağı görüp hesap yapamıyorsun.

Şimdi bu salaklara soralım.

Hazine ve Maliye Bakanımız Nureddin Nebati, göreve geldiğinden beri dünyayı gezip, yatırımcılarla, fon yöneticileri ile toplantılar yapıp ne istiyor, ne anlatıyor?

Hepsine neredeyse, “Ne olur Türkiye’ye gelin, yatırım yapın, sıcak veya soğuk fark etmez bize para getirin” demiyor mu, yabancı sermayenin Türkiye’ye yatırım yapmasını istemiyor mu?

Peki son birkaç yıl içinde Türkiye’ye hakiki para ile hakiki yatırım getirenler kimler?

Tabii ki bu online ticaret şirketleri.

Yemeksepeti.com birkaç yıl önce 600 milyon dolara yakın bir bedelle, Alman Hero’ya satılmadı mı!

Bir başkası, Trendyol’da dünyanın en büyük fonları ortak değil mi!

Daha birkaç ay önce, üç kuruş döviz için dilendiğimiz, üç kuruşluk swap anlaşması için her türlü siyasi tavizi verdiğimiz günlerde bu şirket, yabancılara yaklaşık 2 milyar dolarlık hisse satarak bu parayı Türkiye'ye getirmede mi?

Bir diğer online ticaret şirketi Hepsiburada.com hisselerinin yüzde 20'sini New York Borsası'nda 738 milyon dolara satıp bu parayı Türkiye'ye kazandırmadı mı!

Getir isimli şirket iki yılda 1,5 milyar dolara yakın yabancı yatırım almadı mı, değerini 12 milyar dolara yaklaştırmadı mı?

Şimdi yurt dışında büyümeye başlamadı mı!

Ve şimdi siz bu şirketlerden “haraç kesmeye” kalkışyorsunuz.

Allah aşkına söyleyin bir daha kim Türkiye'ye güvenip yatırıma gelir.

Sadece bu alanda değil, başka alanlarda da kim gelir.

Nureddin Nebati, istediği kadar anlatsın, istediği kadar Türkiye'yi övsün, kolaylık yapacaklarından söz etsin.

Yatırımcı yapılane bakar.

Böyle yaparsanız, yatırımcı kaçır.

Üstelik ilk vukuatınız da değil.

Mesela yabancılardan Türkiye'de gayrimenkul yatırımı yapmalarını istediniz.

Geldiler.

Sonra “Dövizde endeksli kira olmaz” dediniz.

Tekel'i üç kuruşa yandaş müteahhitlere sattınız.

Onlar kısa süre sonra devletten aldıkları fiyatın birkaç katına yabancılara sattılar.

Hemen vergileri arttırdınız.

Daha sayarım.

Örnek çok.

Sonra “dış güçler, dış güçler” diye bağırıp duruyorsunuz.

Ne dış gücü kardeşim.

Türkiye'nin önündeki tek engel iç güçler.

Amerika'yı yeniden keşfederken okyanusta kaybolmak

Şimdi bu yazıdan da “Şirketleri koruyor” manası çıkaracak olanların da haberi olsun.

Düzenleme, kontrol elbette olacak.

Hiç ama hiç karşı değilim.

Ama doğru düzenleme olacak, makul kontrol olacak.

Siz zannediyor musunuz ki, ABD ve Avrupa ülkeleri bu gibi şirketleri başı boş bırakmış.

Amazon kafasına göre at mı koşturuyor ya da Alibaba veya benzerleri?

Yapacağınız şey aslında basit.

Siz karmaşık hale getirip, siz hatalı yönetiyorsunuz süreci.

Gidin bakın dünya, gelişmiş ülkeler bu işi nasıl yapıyor.

Alın o yasaları getirin Türkiye'ye bire bir uygulayın.

O zaman kimse de kalkıp “Türkiye hukuk ülkesi değil” diyemez.

Al sana aynı hukuk, al sana aynı müktesebat dersiniz biter gider.

Ama siz düzenleme diye haraç getirirseniz.

Olmaz.

Kimse yemez.

Kimse Türkiye'ye gelmez.

Tam aksine gelen gider.

Geleni bırakın yerli bile kalmak istemez.

Üstelik yaptıklarınızın her gün iki yumurta veren tavuğu kesmekten farkı da yok.

Sözde KOBİ'leri koruyacaksınız.

Yahu bu online şirketler on binlerce KOBİ'yi pazara sokuyor.

Tüketici ile asla buluşamayacak üreticiyi tüketiciye ulaştırıyor.

Burada haksızlık yapıyorsa, kayırma var ise, büyüklükten gelen gücünü kötüye kullanıyorsa o zaman devreye gir. Bunun için zaten kurumlar var.

Reklam yasağı getiriyorsunuz mesela.

Yahu zaten bu şirketlerden başka reklam veren kalmamış da, onu bir kenara bırak bu reklamlar kime yarıyor farkında mısınız!

O KOBİ'lere.

Asla reklam veremeyecek, ürününü tanıtamayacak olanlar bu sayede tanıtım yapıyor.

Yemin ederim önünü arkasını zerre düşünmeden, günü kurtarmak için yasa çıkarıp geleceği perişan ediyorsunuz.

Sonra bunları söyleyen bizler kötü oluyoruz.

Siz "Hay Allah hata yapmışız" deyip döndükçe sizinle beraber dönenler destekçi.

Vallahi çok komiksiniz.

Güle güle sona gidiyoruz.

Adalet dağıtan da var, siyaset dağıtan da

Kavala Davası son derece hukuksuz bir biçimde sonuçlandı ama yine de ülke için umut var, hala hakimler var.

Karar oy birliği ile değil, oy çokluğu ile alındı ve bu davada da mahkeme heyeti üyelerinden biri, yine çok önemli bir muhalefet şerhi düştü.

Karara muhalif hakim "Delillerin usulüne uygun toplanmadığını, delil olarak kabul edilen dinlemelerin gerekli yasal yollar takip edilerek yapılmadığını, bazı dinleme izinlerinin sonradan alınmış olmasının hukuka aykırı olduğunu, bunların hiçbirinin delil sayılamayacağını, hukuksuz delile dayanarak hukuki bir karar oluşturulmasının mümkün olmadığını, tüm bunlar delil olarak kabul edilse bile ortada suçlamayı geçerli kılacak somut bir kanıt olmadığını" belirterek karara katılmadığını açıkça yazmış.

Siyasetin baskısından, bu davaya büyük önem atfeden iktidarın kendisine yapabileceklerinden zerre çekinmeden, zerre geri adım atmadan.

Büyük bir yüreklilikle.

Belki yarın sürülecek ama Türk hukuk tarihine altın harflerle yazılacak bir hakim.

Ve tabii herkes ama herkes Mahkeme heyetindeki AK Parti milletvekili aday adayı olmuş üyeden söz ediyor.

Sonra böyle bir şeye şaşırılmışçasına.

Allah aşkına hangi ülkede yaşıyorsunuz?

Kaç kere yazıp, söyledik hiç mi okumadınız!

15 Temmuz darbe girişimi sonrası biliyorsunuz yargıda FETÖ'cü temizliği yapıldı.

Biz yıllarca “Cemaat yargıyı ele geçirdi” diye bağırdığımız zaman bizi din düşmanı olmakla suçlayanlar, din dostu FETÖ'cü savcılara Mercedes tahsis edenler darbe sonrası “Aaa, burası ele geçirilmiş” dediler.

Sonra ne yaptılar...

Onlardan boşalttıkları yerlere kendi adamlarını doldurdular.

Bakın bakalım o gün göreve getirilen hakimlerin, savcılarının kaçısı AK Parti teşkilatlarından gelmiş.

Kaçı il veya ilçe yönetici imiş.

Söyledik ama duymadınız.

Şimdi siz de şaşkına yatıyorsunuz.

Biz de inanıyoruz.

Rahmetli İnönü'nün deyişi ile, “Hadi canım siz de”.

NE ZAMAN ADAM OLURUZ?

Rehberimiz akıl ve bilgi olduğu zaman.